

політики, спрямована на диференціацію ставок податку залежно від бази оподаткування (як це відбувається у США та інших країнах з розвинутою ринковою економікою). Необхідним є підвищення штрафних санкцій та кримінальної відповідальності за скоєння кримінальних правопорушень у економічній сфері, особливо за ухилення від сплати податків. Важливими є також кроки із зменшення частки готівкових розрахунків шляхом здешевлення банківських послуг та інших шляхів заохочення до безготівкових розрахунків, оскільки більшість готівки знаходиться поза банками та не піддається контролю.

Але, перш за все, необхідно змінити ставлення суспільства та окремих громадян до тіньової економіки не як до реалій життя, а як до ненормального функціонування суспільства (4).

Список бібліографічних посилань:

1. Варналій З. С., Василичук В. І., Мазур І. І., Тихонова О. В., Чернявський С. С. та інші; рец. Чубенко А. Г. Тіньова економіка в Україні. Стан, тенденції, шляхи подолання. Аналітичний огляд. Київ 2017. URL: <https://www.naiau.kiev.ua/pravova-prosvita/osnovi-antikorupciynogo-zakonodavstva-ukrayini/naukovi-statti-ta-tezi-z-antikorupciynoyi-tematiki/analitichnij-oglyad.pdf>

2. Мінекономрозвитку України, Департамент економічної стратегії та макроекономічного прогнозування: Загальні тенденції тіньової економіки в Україні у 2018 році. URL: <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&id=e384c5a7-6533-4ab6-b56f-50e5243eb15a&tag=TendentsiiTinvoiEkonomiki>

3. Київський міжнародний інститут соціології. Тіньова економіка в Україні. Результати дослідження 2019 року. URL: http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=897&page=1&fbclid=IwAR1GSrml6l4vk1GZE4QR9yekDt_C_NMIXJ-eA0mWArZpSC3DsCgwPsZ7unw

4. Літвінцев Роман Причини тіньової економіки України. URL: <http://www.klubok.net/article2533.html>

УДК 342. 951(477)

Денис Олександрович КОШИКОВ,

старший викладач кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування Харківського національного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9420-7816>

ВСТАНОВЛЕННЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА СУБ'ЄКТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ (НА ПІДСТАВІ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ)

До суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави відносять: ВР України; Президента України; КМ України; РНБО України; Мінекономіки; Мінекоенерго; МЗС України; МОН України; Мінсоцполітики; Мінфін; Мінінфраструктури; МВС України; НБУ; Антимонопольний комітет України; НПУ; НАБУ; СБУ; ДФС України; ДАС України; ДПС України; суди; органи місцевого самоврядування; об'єднання громадян; фізичні особи.

Множинність вищевказаних суб'єктів доцільно представити у вигляді цілісного утворення, використавши системний підхід – «напрямок методології наукового пізнання й соціальної практики, в основі якого лежить вивчення об'єктів як систем. Методологічна специфіка системного підходу визначається тим, що він орієнтує дослідження на розкриття цілісності об'єкта й механізмів, що її забезпечують, на виявлення різноманітних типів зв'язків складного об'єкта та зведення їх у загальну теоретичну картину» (1, с. 2). Результатом системного підходу є формування уніфікованої системи, в рамках даного дослідження – системи суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави.

Етимологічне значення системи розкривається в її дефініціях як «сукупність елементів, певним чином пов'язаних і взаємодіючих між собою для виконання заданих цільових функцій; під цільовою функцією визначається якась (можливо, й умовна) зовнішня стосовно системи ситуація, до реалізації якої прагне система» (2, с. 11). Схоже визначення поняття системи пропонує І. М. Дудник (3, с. 10), додаючи, що її характерними ознаками є: «взаємний зв'язок тіл (частин, компонентів, елементів), що утворюють систему; суперечливий характер взаємодії між елементами системи; наявність інтегративних якостей, властивостей; якісна відмежованість взаємозв'язаної цілісності елементів від зовнішнього середовища» (3, с. 16). Систему суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави становлять сукупність взаємопов'язаних між собою елементів, функціонування яких забезпечує комплексне втілення вказаного напряму політики держави.

Власне систему суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави можна представити наступним чином: 1) вищі органи державної влади (ВР України, Президент України, КМ України, РНБО України, Антимонопольний комітет України, суди); 2) центральні органи державної влади (Мінекономіки, Мінекоенерго, МЗС України, МОН України, Мінсоцполітики, Мінфін, Мінінфраструктури, МВС України, НБУ, НПУ, НАБУ, СБУ, ДФС України, ДАС України, ДПС України); 3) органи місцевого самоврядування; 4) інституції громадянського суспільства (об'єднання громадян і фізичні особи).

На підставі вищенаведеного маємо змогу охарактеризувати систему суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави як цілісне утворення якому притаманні наступні ознаки: спільна мета – забезпечення економічної безпеки держави на рівні, який не тільки гарантуватиме стабільне функціонування економічного сектору, а і його безперервний розвиток; чіткий склад елементів системи, тобто суб'єктів до повноважень яких віднесено здійснення діяльності пов'язане з реалізацією державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави, котрий визначено на законодавчому рівні; виражена ієрархічна побудова (вищі органи державної влади – центральні органи державної влади – органи місцевого самоврядування), що позначається на процесі реалізації такої політики, прийняття і виконання рішень; наявність незалежного елемента (інституцій громадянського суспільства), який має певну автономність в процесі реалізації зазначеного виду політики, оскільки знаходиться поза межами ієрархії, а тому здійснення відповідних заходів є їх правом, а не обов'язком як у випадку вищих і центральних органів державної влади та органів місцевого самоврядування;

правова регламентація функціонування кожного елементу системи та їх взаємодії між собою, зокрема визначення прав, обов'язків, організаційних засад, порядку діяльності та взаємодії суб'єктів і їх груп.

У свою чергу, систематизація суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави є лише основою для їх подальшого дослідження, а тому не дає можливості сформулювати об'єктивне уявлення про їх діяльність, а відповідно, роль кожного з них у реалізації вказаного виду політики. Зважаючи на це, надалі необхідно розглянути місце, роль, особливості діяльності та компетенцію суб'єктів реалізації державної політики у сфері забезпечення економічної безпеки держави.

Список бібліографічних посилань:

1. Фоміцька Н. В. Специфіка застосування системного підходу в державному управлінні. *Державне будівництво*. 2014. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2014_2_7 (дата звернення: 04. 01. 2020).

2. Коваленко І. І., Бідюк П.І., Гожий О. П. Вступ до системного аналізу: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во МДГУ імені Петра Могили, 2004. 148 с.

3. Дудник І. М. Вступ до загальної теорії систем: навчальний посібник. Полтава, 2010. 129 с.

УДК 331. 107

Вадим Олександрович ЛУК'ЯНИХІН,

доцент кафедри управління Сумського державного університету, кандидат економічних наук, доцент

Вікторія Романівна ВОВЧЕНКО,

студентка Сумського державного університету

ПІДТРИМКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОЄКТНИХ КОМАНД В УМОВАХ ЗОВНІШНЬОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Дослідження факторів, що впливають на збереження стійких високопродуктивних результатів проєктних команд, допомагає зберігати та підвищувати їх ефективність, формувати переваги поміж конкурентів в економічних та організаційно-управлінських реаліях сьогодення.

Дослідження проблем ефективної підтримки результативної діяльності проєктних команд актуалізуються із впровадженням ідеології проєктного менеджменту (англ. – project management). В Україні цими питаннями активно займаються такі вчені: Бушуєв С. Д., Бушуєва Н. С., Бабаєв І. А., Яковенко В. Б., Морозов В. В., Чумаченко І. В. та інші (1-3, 6). Вітчизняні фахівці розуміють під поняттям «команда» сукупність спеціально підібраних людей, які об'єднують свої зусилля для досягнення спільної мети (виготовлення продукту чи послуги з використанням усіх можливостей колективу) на обмеженому проміжку часу, мають визначені статусно-рольові відносини та специфічні методи вирішення колективних проблем (1-3).

Використання команд як організаційно-управлінської технології, що забезпечує виконання поставлених завдань у чітко визначений термін, у порівнянні із постійно діючими колективами, має такі переваги:

1. Цілеспрямованість та злагодженість у роботі.